

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z urzędu dokonał waloryzacji renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy J. B. od dnia 1 marca 2015 roku na podstawie przepisów ustawy z dnia

17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu (...) oraz ustawy z dnia

23 października 2014 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Kwota świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2015 roku tj. 774,19 zł podlega podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 100,68 % i wynosi 779,45 zł. Kwota podwyżki jest niższa niż 27,00 zł, wobec czego wysokość zwaloryzowanej renty ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 28 lutego 2015 roku kwoty waloryzacji w wysokości 27,00 zł. Renta po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 801,19 zł. Podstawa wymiaru renty po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 1.580,90 zł. Świadczenie zmniejsza się z powodu potrącenia alimentów w wysokości 48,00 zł oraz egzekucji administracyjnej w wysokości 200,29 zł. Od dnia 1 marca 2015 roku zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 36,00 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 72,11 zł, w tym odliczana od podatku 62,09 zł, odliczana z kwoty świadczenia 10,02 zł. Od dnia 1 marca 2015 roku wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 444,79 zł.

/decyzja - k. 401 akt ZUS/

W dniu 13 kwietnia 2015 roku J. B. złożyła odwołanie od powyższej decyzji. Wnioskodawczyni zakwestionowała wysokość przyznanej jej renty, wskazując, że nie zaliczono jej do stażu pracy okresu renty zawodowej oraz nie doliczono dodatków za tajne nauczanie. Zarzuciła również, że nieprawidłowo dokonywane są potrącenia komornicze.

/odwołanie - k. 2/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 kwietnia 2013 roku wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, iż wnioskodawczyni pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2004 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. z lat 1981-1990 ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 56,24%. Podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 56,24 % przez kwotę bazową 1.540,20 zł wyniosła 866,24 zł, po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku -

1.580,90 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał również, iż dokonuje potrąceń ze świadczenia rentowego wnioskodawczyni na podstawie tytułów wykonawczych Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach. Organ rentowy podniósł, iż minimalna renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 675,13 zł, w związku z tym 50 % najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi 337,65 zł. Wysokość potrąceń dokonywanym przez organ ze świadczenia odwołującej mieści się zatem w ustawowo zakreślonym progu.

/odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odwrot/

Na rozprawie w dniu 9 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, wskazując, iż kwestionuje wyliczenie podstawy wymiaru świadczenia oraz wysokość potrąceń komorniczych, albowiem w jej ocenie organ rentowy winien zachować minimum socjalne, tak jak ma to miejsce w przypadku świadczeń z opieki społecznej. Wniosła również o uwzględnienie dodatku za tajne nauczanie, które uskutecznia od dawna jako redaktor śledczy (...). Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania, prostując, iż w odpowiedzi na odwołanie omyłkowo wskazano kwotę waloryzacji.

/stanowisko wnioskodawczyni: 00:00:36 – płyta CD k. 15, stanowisko wnioskodawczyni: 00:10:07 – płyta CD k. 15/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni J. B. (wcześniej J.) pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2004 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. z lat 1981-1990 ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 56,24%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 56,24 % przez kwotę bazową 1.540,20 zł wyniosła 866,21 zł, po waloryzacji od dnia 1 marca 2003 roku - 1.017,40 zł; od dnia 1 marca 2004 roku – 1.035,71 zł. Wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2004 roku wynosiła 699,88 zł brutto.

/decyzja z dn. 8.02.2005 roku i następne – k. 17, k. 80, k. 122, k. 258, k. 302, k. 366 akt ZUS/

Od dnia 1 maja 2005 roku organ rentowy dokonuje potrąceń z renty J. B. z tytułu wierzytelności wynikającej z zaległych składek w trybie egzekucji administracyjnej.

/bezsporne, informacja – k. 28 -29, decyzja – k. 30-31 akt ZUS/

Od dnia 1 września 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje także potrąceń z renty J. B. z tytułu alimentów.

/bezsporne; pismo - k. 348 akt ZUS, decyzja waloryzacyjna – k. 354 akt ZUS/

Decyzją z dnia 11 czerwca 2014 roku wobec orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS okresowej częściowej niezdolności do pracy, organ rentowy ponownie ustalił od dnia

1 czerwca 2014 roku prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia

31 maja 2016 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. z lat 1981-1990 ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 56,24%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 56,24 % przez kwotę bazową 1.540,20 zł wyniosła 866,21 zł, po waloryzacji od dnia 1 marca 2014 roku - 1.527,59 zł. Do ustalenia wysokości świadczenia przyjęto 12 lat i 4 miesiące okresów składkowych, 4 lata i 1 miesiąc okresów nieskładkowych oraz 8 lat i 7 miesięcy okresów uzupełniających. Wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 czerwca 2014 roku wyniosła 774,19 zł brutto (75% renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy). Świadczenie wnioskodawczyni zmniejszono z powodu potrącenia alimentów w wysokości 48,00 zł oraz egzekucji administracyjnej w wysokości 193,54 zł, łącznie 241,54 zł.

/decyzja - k. 366 akt ZUS/

Prawomocnym wyrokiem z dnia 29 września 2014 roku, wydanym w sprawie VIII U 2383/14 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie J. B. od decyzji z dnia 11 czerwca 2014 roku w zakresie ustalonej wysokości świadczenia, w którym wnioskodawczyni kwestionowała wysokość dokonywanych przez organ rentowy potrąceń.

/kopia odwołania – k. 372 akt ZUS, odpowiedź na odwołanie – k. 373-373 odwrót akt ZUS, odpis wyroku w sprawie VII U 2383/14 – k. 378 – 378 odwrót akt ZUS

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z urzędu dokonał waloryzacji renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy J. B. od dnia 1 marca 2015 roku na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu (...) oraz ustawy z dnia 23 października 2014 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Kwota świadczenia ustalonego na dzień 28 lutego 2015 roku tj. 774,19 zł podlega podwyższeniu poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 100,68 % i wynosi 779,45 zł. Kwota podwyżki jest niższa niż 27,00 zł, wobec czego wysokość zwaloryzowanej renty ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 28 lutego 2015 roku kwoty waloryzacji w wysokości 27,00 zł. Renta po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 801,19 zł. Podstawa

wymiaru renty po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 1.580,90 zł. Świadczenie zmniejsza się z powodu potrącenia alimentów w wysokości 48,00 zł oraz egzekucji administracyjnej w wysokości 200,29 zł. Od dnia 1 marca 2015 roku zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 36,00 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi łącznie 72,11 zł, w tym odliczana od podatku 62,09 zł, odliczana z kwoty świadczenia 10,02 zł. Od dnia 1 marca 2015 roku wysokość świadczenia do wypłaty wynosi miesięcznie 444,79 zł.

/decyzja - k. 401 akt ZUS/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentacji zawartej w aktach rentowych oraz dokumentów przedstawionych w trakcie postępowania sądowego, uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń odwołanie nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku Nr 748) emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca (ust. 1). Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji (ust. 2). Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację (ust. 3). Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji (ust. 4).

Wysokość wskaźnika waloryzacji została z kolei uregulowana w art. 89 w/w ustawy, który stanowi w ust. 1, iż wskaźnik waloryzacji to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Natomiast wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

Wskaźnik waloryzacji jest ogłaszany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2.

Zgodnie z Komunikatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 lutego 2015 roku w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2015 roku (M.P z 2015, poz. 176) wskaźnik ten w 2014 roku wynosił 100,68%.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że organ rentowy w sposób prawidłowy w oparciu o treść art. 88 ustawy zastosował mechanizm waloryzacji renty wnioskodawczynie. Organ rentowy w celu dokonania waloryzacji emerytury prawidłowo pomnożył kwotę świadczenia wnioskodawczynie ustaloną na dzień 28 lutego 2015 roku tj. 774,19 zł, poprzez wskaźnik waloryzacji wynoszący w 2015 roku 100,68%, co dało kwotę 779,45 zł. Z uwagi na to, iż kwota podwyżki była niższa niż 27,00 zł, wysokość zwaloryzowanej renty prawidłowo ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 28 lutego 2015 roku kwoty waloryzacji w wysokości 27,00 zł. Równocześnie z podwyższeniem emerytury ZUS dokonał podwyższenia podstawy jej wymiaru wskaźnikiem waloryzacji 100,68%, w wyniku czego podstawa wymiaru emerytury wyniosła od dnia 1 marca 2015 roku – 1.580,90 zł. Emerytura wnioskodawczynie po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi zatem, jak to prawidłowo wyliczył organ rentowy 801,19 zł.

Podkreślić przy tym należy, iż zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja dotyczy waloryzacji emerytury, wnioskodawczyni podniosła zaś zarzuty co do sposobu obliczenia wysokości emerytury.

Tymczasem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, to treść zaskarżonej decyzji wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania (por. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 maja 1999 roku, II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601). W ramach zatem kontroli prawidłowości decyzji waloryzacyjnej, Sąd nie jest władny badać prawidłowości kwoty świadczenia, czy też podstawy wymiaru tj. nie może badać, czy wartości te, przy których uwzględnieniu emerytura była wypłacana ostatniego dnia lutego, są zgodne z prawem czy też nie (takie stanowisko zajął w tożsamej sprawie Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 21 grudnia 2010 roku w sprawie III AUa 791/10).

W sprawie dotyczącej decyzji o waloryzacji świadczenia, zadaniem Sądu jest zatem tylko przeprowadzenie kontroli przyjętego przez organ sposobu waloryzacji, a nie sprawdzenie i wyliczenie wysokości emerytury, jak chce wnioskodawczyni.

Dodać należy, iż wnioskodawczyni odwoływała się już od decyzji organu rentowego z dnia 11 czerwca 2014 roku dotyczącej ustalenia wysokości renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Odwołanie to zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 29 września 2014 roku.

Odnosząc się zaś do zarzutu odwołującej, co do nieprawidłowości potrącania z jej renty należności przez organ rentowy na podstawie tytułów wykonawczych stwierdzić należy, że zasady dokonywania egzekucji i potrąceń ze świadczeń emerytalno-rentowych również reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 139 ust.1 pkt 3 i 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141, sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych oraz sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne.

Na podstawie przepisów art. 140 ust. 6 pkt. 1 wspomnianej ustawy w przypadku zbiegu potrąceń sum egzekwowanych, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3 i 5, potrącenia nie mogą przekraczać łącznie:

- a) 60% świadczenia, jeżeli podlegają potrąceniu należności alimentacyjne,
- b) 50% świadczenia, jeżeli podlegają potrąceniu należności inne niż alimentacyjne, z zastrzeżeniem lit. c,
- c) 25% świadczenia, jeżeli podlegają potrąceniu wyłącznie należności egzekwowane, o których mowa w art. 140 ust. 1 pkt 3;

Granice potrąceń ustala się dla świadczenia brutto, tj. przed odliczeniem miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne (art. 140 ust. 7 cytowanej ustawy). Przy dokonywaniu jakichkolwiek potrąceń konieczne jest uwzględnianie regulacji art. 141 określającej tzw. kwoty wolne.

Na podstawie art. 141 ust. 1 pkt. 1 lit. a i c ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura i renta są wolne od egzekucji i potrąceń w części odpowiadającej 50% najniższej emerytury lub renty - zależnie od rodzaju pobieranego świadczenia, przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi oraz należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 5, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi.

Minimalna renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 675,13 zł (art.85 ust.1 ustawy emerytalnej), w związku z czym 50% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosi 337,56 zł.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było, czy Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo dokonuje potrąceń należności na podstawie tytułów wykonawczych z renty odwołującej. W ocenie wnioskodawczynie potrącenia z tytułu egzekucji są zawyżone, albowiem w jej ocenie powinny uwzględniać minimum socjalne.

Jak ustalono wysokość renty wnioskodawczynie po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku wynosi 801,19 zł, po odliczeniu kwoty potrącenia z tytułu alimentów w wysokości 48,00 zł oraz z tytułu egzekucji administracyjnej w wysokości 200,29 zł tj. łącznie kwoty 248,29 zł oraz z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wraz ze składką na ubezpieczenie zdrowotne Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca J. B. świadczenie w wysokości 444,79 zł, a zatem kwotę wyższą niż 50% najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że potrącenia z renty wnioskodawczynie dokonywane przez organ rentowy nie przekraczają granic wyznaczonych dyspozycją art. 140 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6 pkt 1 lit. a oraz lit. b ustawy emerytalnej i nie naruszają kwoty świadczenia wolnej od egzekucji według art. 141 ust. 1 pkt 1 lit. a i c ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odnosząc się do zarzutu zgłaszanego przez wnioskodawczynię, co do nie uwzględnienia przy potrąceniach minimum socjalnego zgodnie z przepisami o opiece społecznej. Wskazać należy, że świadczenia z pomocy społecznej w przeciwieństwie do rent i emerytur na mocy art. 833 § 6 k.p.c., w ogóle nie podlegają egzekucji.

Reasumując powyższe rozważania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zasadnie w zaskarżonej decyzji uznał, że kwota świadczenia przysługującego J. B. do wypłaty, po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 roku i po dokonaniu z tego świadczenia potrąceń należności alimentacyjnych oraz z tytułu egzekucji administracyjnej wymienionych w art. 139 ust. 1 pkt 3 i 5 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi wynosi 444,79 zł.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie, jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć wnioskodawczynie.

20.01.2016r.